

Streszczenie

Celem niniejszej dysertacji było zbadanie jakości realizacji fonemów spółgłoskowych u dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym z dysfunkcją oddychania i połykania.

W rozdziale pierwszym zaprezentowano teoretyczne podstawy badań, gdzie zawarto między innymi opis specyfiki rozwoju dziecięcej artykulacji, metody oraz narzędzia diagnostyczne w logopedii, typologię zaburzeń mowy, jak również omówienie dysfunkcji oddychania oraz połykania.

W rozdziale metodologicznym szczegółowo omówiono metodykę przeprowadzanych analiz naukowych. Można tu również odnaleźć praktyczne oraz teoretyczne cele badań, hipotezy oraz problemy badawcze, a także opis przyjętych założeń.

W rozdziale trzecim zaprezentowano wyniki badań własnych dotyczących jakości realizacji fonemów spółgłoskowych w badanej grupie. Na podstawie uzyskanych wyników przedstawiono rozkład częstości występowania wadliwych realizacji poszczególnych fonemów języka polskiego pod względem miejsca i sposobu artykulacji, jak również udziału wiązań głosowych oraz rezonatora nosowego w badanej populacji. Dla zobrazowania uzyskanych wyników badań posłużono się wykresami oraz tabelami, które umieszczono w niniejszej pracy.

W rozdziale czwartym przedstawiono odpowiedzi na postawione wcześniej szczegółowe oraz główne problemy badawcze. Zawarto również wnioski z przeprowadzonych badań i analiz.

W rozdziale piątym zaprezentowano paradygmat diagnozy oraz terapii logopedycznej dzieci z dysfunkcją oddychania i połykania.

Słowa kluczowe: czynności prymarne, dysfunkcja oddychania, dysfunkcja połykania, dyslalia obwodowa.

Summary

The aim of this study was to assess the quality of consonant phonemes implementations in children aged 3 to 9 with breathing and swallowing dysfunction.

In the first chapter theoretical bases of research have been presented including the description of children's development of articulation, methods and diagnostic tools used in speech therapy, typology of speech defects as well as the overview of breathing and swallowing dysfunction.

In the methodological chapter the methodology of performed scientific analyses has been discussed in details. Moreover, the author presents theoretical and practical objectives of her research, main problems and research hypotheses along with the description of research assumptions.

Research results of the quality of consonant phonemes in studied population have been presented in the third chapter. Based on the results, the distribution of the frequency of individual phonetic disorders in Polish language in terms of place and manner of articulation as well as the role of vocal ligaments and nasal resonator has been determined.

In the fourth chapter the authors presents answers to the main and detailed research problems that were raised formerly. The conclusions of the conducted research and analyses are also presented.

In the fifth chapter the paradigm of diagnosis and speech therapy for children with breathing and swallowing dysfunction has been presented.

Key words: primary functions, breathing dysfunction, swallowing dysfunction, peripheral dyslalia